

pri tem svoje dolžnosti. Še le po teh mojih besedah napel je milejše strune, ter postal krotkejši; vendar pa ne grem besedi nazaj, da edino on je vas s svojimi zvitimi besedami pri glavni obravnavi pokopal, da so vam vzeli dobro službo“.

„Beži! beži! tévlja! kaj mi boš sanjala o tem še dalje“ — zarevska togotni oče. „Stokrat že sem te tvoje zvijske poslušati moral. On te resnično ljubi, in to je že dostikrat dovolj jasno dokazal. Po zakonu ž njim si dobro preskrbljena; pomagano je za vselej tebi in nama z materjo. Čas je tedaj, da si nocojšni sveti večer bolj modra memo danes pred letom, in da bode potem za nas vse tudi veselja poln. Smoláč pričakuje ravno nocoj določnega odgovora; jaz pa grem, in ga mu tudi koj zdaj-le nesem.“

Pri poslednjih besedah seže bivši nadjetničar po plašču in klobuku. Minka, ki je dozdej vsa vničena sedela v tamnem kotičku tesne sobice, šine zdaj, od najhujše dušne borbe nadvladana, kvišku; potok vročih solzá zalije jej oči, in objemši očeta z obema rokama zgrudi se, vsa omamljena srčnih bolečin, pred njim na kolena, in s presunljivim glasom zavpije: „Oče, ljubi moj oče! pri izveličanju svoje duše vas prosim, ne hodite; vsaj nocoj nikar!“ — Tudi mater presune ta žalostni prizor, in ko tudi ona zažene glasen jok, pribeži Minka k njej, pritisne svoje žalosti prevzeto obličje na njeno naročje in prebitko zakliče: „Mamica! oh zlata mamica moja, prosite vsaj vendar vi očeta za-me!“

Oče stal je, deloma ginjen sočutja, pa hkrati tudi zavzet hude jeze, ne vedši, kaj bi počel. „Babe! vse ste si enake!“ — srdito zagromí. (Kon. prih.)

Slovstvene stvari.

Opomba o „Pratiki za leto 1874.“

V prvih iztiskih letošnje „Pratike“ se pri luninih spremeni nahajajo nekatere napake v tem, da so ti spremeni med vremenskimi znamenji stavljene skozi in skozi za 3 dni prepozno, in je tudi zadaj pri spremeni po mesecih sestavljenih — peti spremen meseca novembra, in to zadnji krajec 30. dne ob 8. uri 18 m. zvečer izpuščen. Konečno je tudi sv. Frančišek S. bil napačno stavljen na 5. dan, mesto na 4. dan oktobra.

Vse te napake so se koj popravile, ko so pratikarji napake zapazili, in od srede novembra meseca so se že oddajale popravljene „Pratike“, ki se tudi zdaj še dobé v Blaznikovi tiskarni na Bregu v Ljubljani. Po smrti večletnega pratikarja gosp. župnika Blaža Potočnika se je novim prvič vrnila napaka, katera se ne bode več ponovila.

Deželni zbori.

Deželni zbor Goriški.

Prvo sejo po praznikih je imel naš deželni zbor 7. dne januarija, in ta je bila 8. sedanje sesije. Naši poslanci so postali jako praktični in trezni in govorijo manj, ko morejo; vse se poprej v odsekih poravná in zgotovi tako, da javne debate skor nikoli ni. Tudi občinstvo se je že menda naveličalo hoditi poslušat govore „za parado“. S tem pa ni rečeno, da se stvari sploh ne obravnavajo temeljito; poročila poročevalcev odsekovih so v nekaterih zadevah prav jedernata in temeljita. — Sej vseh skup je bilo 13; poslednja 17. dne t. m. zvečer. — Važniše ali vsaj glasovitiše reči, ki so se v 5 sejah po novem letu razpravljale, so te-le: Vlada je vprašala: koliko bi plačala dežela za cesto, ki bi se imela delati po Sočki dolini od vasi Soča do

Trente (na Bovškem). Če namreč dežela za njo kaj pripomore, bi dala tudi državna blagajnica svoj del. Poslanec Winkler je nasvetoval, naj bi se cesta ob enem za skladno (okrajno) izrekla, pa mu ni obveljalo, dasiravno mora to biti, ako se hoče, da dežela in Bovški okraj za omenjeno cesto kaj dá. Po poročevalčevem (deželno-odbornem) nasvetu bi dala dežela 4000 gold. Sicer pa je izročena vsa ta stvar posebnemu odseku v nadaljen pretres. — Sprejeta je postava (por. Winkler) zadevajoča obrok za naznanovanje pravic podvrženih zemljiščno-odvezni uravnavi, in pa stroške za dotična uradna opravila po preteku za naznanjenje odločene dobe. — Občno pozornost sta zbudila odgovora na dvoje senzacionalnih interpelacij. Prvi interpelaciji zastran dozdevnih nepostavnosti v cenilnih komisijah od strani vladnih organov in zastran previsocih cenitev zemljišč — je odgovoril vladni komisar, da vlada ni nič zvedela o kakih nepostavnostih, da vzame na-se vso odgovornost za delovanje svojih organov, dokler se vjema s prav tolmačeno postavo — z eno besedo — interpelacija je po vsem odbita. Drugi interpelaciji zastran deželnega šolskega sveta se glasi odgovor blizo (po mislih) tako-le: Ministerstvu ni nikdar na misel prišlo, dotakniti se samostalnosti tukajšnjega deželnega šolskega sveta. Tisti ud izmed dveh iz učiteljstva izbranih, kateri opravlja ob enem tudi opravila dežel. šolskega nadzornika, ostane, kakor je bil dosedaj; vendar pa ima po §. (ne vem, po katerem) vlada oblast, poslati sem tudi še kakega drugega nadzornika, ki bi imel v sejah deželnega šolskega sveta samo posvetovalen glas. Ker je pravi prvosednik Goriškega deželnega šolskega sveta cesarski namestnik Primorski, zato je primerno, da on vse vé, kar se v Gorici godí, in da ima tedaj tudi administrativnega referenta pri sebi v Trstu. Sicer pa da mora deželni zbor sam temu pritrditi, da bi bilo bolje, ko bi se nadzorstvo razdelilo med več oseb, katerih ena bi imela pod seboj ljudske šole, druga realne predmete in tretja humanistične predmete srednjih šol. — Po tem odgovoru vemo zdaj toliko, ko prej; ne vemo, ali se vlada umika s svojimi projekti (združenjem vse šolske oblasti v Trstu), ali pa dosego svojih namenov še nadalje namerava. — Dr. Deperis je brž nasvetoval, naj se ta vladin odgovor izroči posebnemu odseku v predvarjanje, kaj je treba vsled njega storiti. — Ker že o šolskih rečeh govorim, naj povem, da so se v eni poznejih sej obravnavale neke prenarredbe ljudsko-šolskih (deželnih) postav sosebeno z ozirom na zalaganje stroškov. Nekateri stroški (na pr. za zidanje in vzdržavanje šolskih poslopij, za šolske priprave itd.) bi se naložili po novih §§. šolskim občinam samim, namesti vsemu šolskemu okraju kakor zdaj. Dalje so se naredili samo trije razredi šol, 4. je odpadel. Plače učiteljske bi bile 400, 500 in 600 gold. s petletnicami; vodje ali nadučitelji večrazrednih šol bi dobivali po toliko in toliko odstotkov od redne svoje plače, kot službeno doklado. Čudna debata se je vnela zaradi §., ki govori o ženitvi učiteljev in možitvi učiteljic. Poročevalec Deperis je hotel, naj imajo tudi učiteljice pravico možiti se (z dovoljenjem — se ve, da — dež. šolskega sveta) — češ, da je to primerno samo na sebi in liberalno. Ugovarjal mu je Dottori; navajal je prav tehtne razloge proti moženju učiteljic, na priliko, da bi zanemarjale svoje materine dolžnosti doma itd. Nerazumljivo je pa to, da najtehtnišega vzroka ni niti on, niti kdo drugi zadel, kateri je menda ta, da — kdo bi učiteljico namestoval, kedar bi bila porodnica? Da so v Italiji v nekih zavodih ravnateljicam postavili za pogoj to, da morajo biti omožene, prihaja od tod,